

FARRINGTON KÜLÖN AKAR TÁRGYALNI.

Az egész sztrájk folyamán állandóan véres kardkém lebeg a bányászszervezet vezetősége felett az illinois bányászok vezérének Farringtonnak a külön tárgyalási vágya.

Mindjárt a sztrájk elején kijelentette, hogy hosszú sztrájk esetén az illinoisiak külön fogják tárgyalni és eddig is igen nagy erőfeszítéseket tett, hogy nem tette ezt meg az illinois kerület.

A washingtoni tárgyalások eredménytelensége most újabb külön tárgyalási híreket hozott Illinoishól. Farrington ismét összehívta vezérkarát és gondosan vigyázott arra, hogy még véletlenül se kerüljön oda olyan ember, aki Lewis elnök híve.

A tanácskozásról azonban mégis szivárogtak ki hírek, melyek arról szólnak, hogy ezen a tanácskozáson Farrington felhatalmazást kapott a megjelenéskor arra nézve, hogy egy gyűlést hívjon össze, mely meghatározná azokat a munkabérek, melyek mellett az illinois bányászok külön szerződést köthetnek.

Farrington a gyűlésen ugyan hangsúlyozta, hogy eddig semmit sem tett a külön szerződés érdekében, de azt bejelentette, hogy most már elérkezettnek látja az időt erre.

Illinois bányatulajdonosai ez alatt Chicagóban tartottak gyűlést arról, hogy miként lépjenek fel a közeli időkben egységesen.

Azt tagadták, hogy gyűlésük bármilyen tekintetben a Farrington akciójával volna kapcsolatos.

COAL RIVEREN ZAVARGÁSOK VANNAK.

West Virginia Coal River vidékén is zavargások vannak. A lezárt bányák tulajdonosai megunták a télenre és mindenféleképpen üzembe akarják helyezni bányáikat.

Először régi munkásait szólították fel, hogy térjenek vissza a munkába, mikor azonban ezek elutasították a bányatulajdonosok ajánlásait és kijelentették, hogy hűek maradnak szervezetükhöz és nem mennek sztrájkot törni, a bányatársaságok másuttan hozták sztrájk törököt.

A bányászok természetesen nagy elkeseredéssel látták a sztrájk török érkezését és igyekeztek azokat lebeszélni aljas vállalkozásukról szép szóval, de ahol ennek nem volt eredménye tettelegességre is került több helyen a dolog.

Ottawa vidékén volt a legnagyobb zavargás. Ez a társaság bérbéradta bányáját április folyamán a Rona Cooperative Coal Mining Companynak, akik a bányát üzembe akarták helyezni. Ennek a társaságnak olyan megállapodás volt a tulajdonosokkal, hogy az ott lakó embereket békében hagyják és ha azok nem fognak a cooperative vállalkozáshoz csatlakozni, akkor sem fogják zavarni őket, hanem békében hagyják az embereket házaikban.

A társaság azonban ezt a megállapodást egyáltalán nem tartotta be, hanem Rónaéknak tiltakozása dacára egyre-másra kézbesítette az embereket a kilakoltatási végzéseket.

Erre aztán, látván, hogy a bányatársaságok mit akarnak, a Róna társaság eltávozott onnan és felbontotta a tulajdonosokkal a kötött szerződését.

A bányatulajdonosok azonban az üzemet mindenképpen meg akarták indítani és nagy áldozatokkal valamennyi sztrájk törőt sikerült is nekik toborozniuk.

Az ott lakó emberek — akiket állandóan a kilakoltatással rémítettek — végig el vannak keseredve és elkeseredésük az

esetben, azt azonban elismerik, hogy Illinoishoz egy korai békére számítanak.

Az Indianai bányászok körében is az a hír van elterjedve, hogy az Illinoisi bányászokkal való külön szerződés esetén ők is meg fogják ugyanolyan feltételek mellett kötni a békét.

A szervezet erejét határozottan gyöngíti az ilyen külön tárgyalások híre, mert hiszen most kell a szervezetnek egységet és erőt mutatni a bányatulajdonosokkal szemben.

A bányatulajdonosok frontja korántsem olyan egységes, mint volt április elején, igen sokan meg akarnak már egyezni munkásaikkal, érthetetlen hát, miért akar épen most külön tárgyalásokat indítani Farrington.

Az Illinoisiak kétségtelenül nagyon előnyös szerződéshez jutnának, egy külön szerződés esetén, de a többi kerület bányászai nagyon megfizetnék az illinoisiak külön szerződésének az árát.

Nem lehet hát érdeke Illinois bányászainak sem, hogy a többi harcoló bajtársaik kárára jussanak előnyös szerződéshez, hanem arra kell törekedniük nekik is, hogy az összes szervezet bányászok jussanak előnyös szerződéshez.

Az idők azt mutatják, hogy hamarosan meg kell kötni a szerződést mindenfelé, nemcsak Illinoishoz és ezt a kis időt még áldozatok árán is be kell várniuk a többiek érdekében az illinoisoknak is.

"111" Cigarettek

A LEG-JOBBAK Vegye ezt a cigaretta és takarítson pénzt. 10¢

COLORADOBAN CSEND VAN.

Colorado államban amióta az állami csapatok megérkeztek csend van. A kilendelt csapatok vezetője gyűlést engedélyezett a Frederick local elnökének, a mit a bányatulajdonos körök nagyon rossz néven vesznek, mert azt állítják, hogy ez ellenkezik a kormányzó rendelkezésével.

A bányászok azonban nyugodtan viselkednek az állami csapatok megérkezése óta.

UTAHBAN ÁLLÍTÓLAG HELYREÁLLT A BÉKE.

Utahban az elmúlt hetekben nem fordult elő semmi zavarás. A hatóságok egy rendeletet adtak ki, hogy a bányatársaságoknak nem szabad olyan transportokat hozatni, ahol a társaságok fizetik az emberek utiköltségeit és így nem is igen érkeznek most oda újabb sztrájk török.

A sztrájkban állók így csendesen vannak, de ha a társaságok újabb erőszakoskodásokkal lépnek fel, biztosan újabb zavargások keletkeznek.

OKLAHOMA SZERVEZETT BANYASZAIT KIHÍVTÁK A MUNKÁBÓL.

Oklahoma, Arkansas és Texas hatszáz bányászát, kiknek megengedték eddig, hogy a sztrájk alatt is dolgozzanak, a 21-ik bányász szervezet kerületének elnöke, felszólította, hogy azonnal hagyják abba a munkát. Ezek a bányászok azoknak a közműveknek, kőházaknak és jéggyáraknak szállították a szénét, a melyek ezen kerülethez tartoznak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Szabó János, Hooversville, Pa. Készséggel várunk, míg Önnek módjában áll az előfizetés díját bekielenteni.

Nagy János, Ethel, W. Va. Tessék a Verhovayak Lapja szerkesztőjének, Dr. Marthy Ferencnek írni, címe Box 122, Hazleton, Pa. Ő bizonyára tud adni Önnek felvilágosítást. A másik kérdezett egyén címét mi sem tudjuk.

Butnember, Pittsburgh, Pa. A holdvilág akkor is sűrű, ha a kuttyak ugatják. Még akkor is, ha az ugató kuttyák vesztet kuttyák.

SZÁNDÉKOZIK SZÜLŐHAZÁJÁBA UTAZNI?

Ha szülőházába visszatérésre gondol, a mi HAJÓJEGY KÉPVELETÜNK nagyon értékes szolgálatot ajánlja egy utazási engedély és utlevél beszerzésére, mint hajójegyek biztosítására és minden más szükséges intézkedés elrendezésére. Mi az összes hajó-vonalakat képviseljük. Ugyisint szolgálataira és segítésére vagyunk, ha bármely rokonát akarja ide hozatni az ő hazából.

Mi az anyanyelvén beszélünk.

Mellon National Bank
Hajójegy Képvisellete
(J. J. McCORMICK & CO.)
Cor. SMITHFIELD STREET and OLIVER AVENUE,
a régi City Hall első emeletén
PITTSBURGH, PA.

WILBURON SZTRÁJKOT TÖRNEK.

Stoyestown mellett Wilburon, Pa.-ban is csatlakoztak június elsején az eddig szervezetenlen bányászok az unionhoz. Megelégelték a szervezetenlenség járó állapotokat, a bánásmódot amiben eddig részük volt és a szervezettség erejével akarják maguknak az emberibb létet biztosítani.

A sztrájkolók között különféle nemzetiségűek vannak, de vannak közöttük magyarok is vagy ötvenen, akik lelkesedéssel csatlakoztak a szervezethez.

Sajnos azonban az egységet néhány hitvány ember hamarosan megbontotta és visszamentek a munkába. Ezt annál sajnálatosabbnak tartjuk, mert azok között, akik cserben hagyták bajtársaikat és elárulták a szervezetet tizenketten magyarok is vannak. (Nevüket egyelőre kiméletből nem írjuk ki, hátha észhez térnek és ott hagyják a sztrájk törököt és visszatérnek küzdő bajtársaikhoz.)

Ezek az emberek lépre mentek, mert most persze a kompania ígér füt-fát és nagyon hamar elfelejtették azt a bánásmódot, amiben eddig részük volt.

Sőt egyik elvetemült sztrájk törő nem elégzik meg azzal, hogy sztrájkot tör, hanem izgatja a formant arra is, hogy a sztrájkoló magyarokat dobálja ki a házakból és ő majd hoz a házakba sztrájk törököt.

Egy párat már ki is lakoltattak, de mikor látták, hogy a nagy szájjal beigért sztrájk törököt az illető "bajtárs" nem tudja szállítani, akkor abbahagyták a további kilakoltatásokat.

Különben az egész Somersett völgyön rendületlenül kitartanak a sztrájkoló bányászok, pedig épen elég kísértésnek vannak kitéve a társaságok részéről.

A wilburi sztrájk török is nagyon meg fogják még bánni, hogy elárulták bajtársaikat, mert ha vége lesz a sztrájknak, a kompaniák részéről nem lesz olyan nagy becsük, mint most van, bajtársaik meg bizonyára nem fogják nekik elfelejteni aljas tetteiket.

Különben az egész Somersett völgyön rendületlenül kitartanak a sztrájkoló bányászok, pedig épen elég kísértésnek vannak kitéve a társaságok részéről.

Az üzletfeleiket most aztán alaposan megkárosította, rengeteg áldozata van, akiket kisebb, nagyobb összegekkel károsított meg.

Az áldozataiktól hajójegyekre, hazai pénzküldésekre szedték el pénzeiket, de azokról el-

SEGÉLYT KAPOTT A BANYÁSZ SZERVEZET.

Amióta a sztrájk kitört nem sokat lehetett hallani arról, hogy a többi szakmák szervezetei valamivel is segíeyznék a sztrájkban álló bányász szervezetet. Pedig nagyon számítottak a bányászok erre, különösen a nagyobb szakszervezetek részéről.

A Nemzetközi Nőruha Szabók Szervezete július 6-án New Yorkban gyűlést tartott és itt elhatározták Gompers Samuel Amerikai Munkásszövetség elnöke és John H. Lewis a bányász union elnöke indítványára, hogy a sztrájkoló bányászoknak 100,000 dollár segítséget adnak.

Az összeg felét azonnal át is adták, míg a másik felét is hamarosan folyósítani fogják.

A bányász sztrájk ideje alatt ez az első pénzsegély, amit a bányász union más szervezettől kapott. Ideje lenne, ha a többi szervezetek is megnyitnák pénztárcáikat és folyósítanának segítségét a sztrájkoló bányászok felé.

A Magyar Bányászlap KÖNYVNYOMDÁJA

HIMLerville, - - - KENTUCKY.

A legjobban berendezett magyar könyvnyomda szedőgéppel és gyorsajtókkal, ahol mindennemű egyleti és üzleti nyomtatványok, névjegyek, hirdetések, körlevelek, levélpapírok, tagsági könyvecskék, számlák és borítékok készítése jutányos áron, pontos időre elvállaltatik.

Nyomdánk elsődrendű, pontos és gyors kivitel tekintetében versenyez bármely nyomdával.

SOLVAY COLLIERIES COMPANY BELFRY, KY.

Társaságunk mindig alkalmazott magyar bányászokat és most ismét **felveszünk magyar bányászokat.**

Családok plasztrozott 3, 4 és 6 szobás házakban válogathatnak, nőtlenek jó burdot kapnak. Szép kertek vannak a házakhoz és jó állapotú legelő.

A bányában kitünő tető és jó bottom van.

Jöjjen munkára készen vagy irjon Mr. E. W. PRICE, General Managernek (posta EP, KY.) a ki szereti a magyar bányászokat.

GUYAN SUPPLY COMPANY

FÜSZER, TAKARMÁNY ÉS LISZT NAGYKERESKEDEŐ LOGAN, WEST VIRGINIA

Egyedüli elárusító vagyunk a LARABEE LISZTNEK. Minden zsák garantálva. Különösen ajánljuk a magyar háziasszonyoknak, mert olyanfajta, amit szeretnek.

Nagy kiárusítás

AZ EGYEDÜLI MAGYAR BUTOR ÜZLETBEN. WILLIAMSON, W. VA.-BAN

50 FONTOS TISZTA GYAPJU MATRÁC, CSAK \$5.50
45 FONTOS TISZTA GYAPJU MATRÁC, CSAK \$7.90
SZŐNYEGEK: 9x12 (egész szobára elég) \$19.50
Mindenféle butorok, gramofonok, Detroiti gázkályhák egyedüli elárusítója

MAGYAROKNAK HITELT IS ADOK.
Anyanyelvén beszélhet nálam.

B. L. FURNITURE COMPANY

(MAJER, Manager.) WILLIAMSON, W. VA.

NAUGATUCK COAL COMPANY BLOCTON, W. VA.

Egy mértföldnyire Naugatuck, W. Va.-tól. A szén átlagos magassága 4 1/2 sukk. — Gáz, víz nincs a bányában. — Tető és bottom kitünő.

Fizetünk kb. tonnánként 40 centet. — A kompania vágatja, furatja és löveti a szénét. **Munkát kaphat egy magyar burdosgazda, aki vagy 10 embert tarthatna és jó pénzt kereshetne.**

6-7 családnak tudunk jó 3 rumos házakat adni, akik állandó otthonra tehetnek szert.

Mr. BIEDESON Gen. Mgr. már régebben alkalmaz magyar bányászokat és előnyben részesíti a magyarokat!

Vasutállomás Naugatuck, W. Va. a N. & W. fővonalán. Posta: BLOCTON, W. VA. Közel a Himler Coal Co. bányájához.

A STEEL & TUBE CO. OF AMERICA

Dehue, West Va.

bányájában újra felvette az üzemet és szívesen látja vissza összes régi magyar munkásait.

Tudják a magyar bányászok, hogy mi mindig legszívesebben magyarokat alkalmaztunk és jelenleg is munkásaink 80 százaléka magyar.

A szén 5 és fél sukk, jó bottom és jó tető, fizetünk masina szénért 85 centet, pick szénért \$1.00 káránként és minden nap dolgozunk. Embereinkkel emberségesen bánunk. Jó házaik vannak családok embereknél, jó burd nőtlen embereknél. **Jöjjen munkára készen vagy irjon erre a címre:**

JOE TÓTH, BOX 47, DEHUE, W. VA.

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLerville, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Williamson, W. Va. 417-F-12.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

Published by MARTIN HIMLER, Editor.

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners
by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post
Office of Himlerville, Ky. applied for.

A KIS Bányák UZSORÁJA.

Az elmúlt héten a vasúti sztrájk már háromnegyedrészen bénította meg a szervezetlen bányák termelését és így a piacra került kevés mennyiségű szénért igen nagy versengés folyt.

A termelés csökkenése valószínűleg a következő hetekben tovább terjed, mert hiszen semmi remény sincsen arra, hogy a vasutasok meg tudjanak egyezni a vasutársaságokkal. De ha jön is létre hamarosan megegyezés, akkor is jó néhány hétbe kerül, míg a vasúti forgalom ismét a régi rendes kerékvágásba jön.

Ez okozza aztán, hogy a szén ára ugyszólván napról-napra emelkedik, dacára a kormányrendeletének. A nagyobb bányák, melyek első sorban régi vevőik szükségleteit elégítik ki nem profitíroknak, mert ezeknek rossz időben is szükségük van a vevő körre, de a kis bányák hallatlan garázdálkodást fejtnek ki a szén piacon.

Ezek a bányák csak a sztrájk második hónapjában kezdtek dolgozni, amikor a szén ára már jó magas volt, mert az ő termelési költségük olyan nagy, hogy csakis akkor dolgozhatnak, ha nagy a szén ára. Mint-hogy ezeknek a csip-csup bányáknak a tulajdonosai tisztában vannak vele, hogy amint a sztrájk vége lesz és megindul a rendes termelés, ők ismét lezárhatják hosszú időre bányáikat, nem tekintenek hát semmi, hanem olyan lelkiismeret-

lenül uszorázzák a közönséget, amire régen volt példa.

Az elmúlt héten már 7—8 dollárt kértek ezek az apró bányák a szén tonnájáért és sok helyen meg is adták ezt az árat, különösen olyan helyeken, ahol egyenesen életkérdés volt egy vagon szén beérkezése.

Olyan láncolások történének a szénrel a piacon, amilyen talán Európában is csak a láncolások főfészkében Bécsben történnek.

Volt olyan kocsi szén, amely egy nap alatt négy-öt gazdát cserélt és ezek a gazdák azt sem tudták, hol van a szén, csak a bemedont kárészámok alapján vették és adták a szén.

Az ilyen szégyenletes profitolás mellett aztán természetesen, hogy mire a szén a fogyasztó közönséghez kerül, már 15-20 dollárba kerül tonnánként.

És a közönség ilyenkor nem a profitolókat szidja, hanem a bányászokat, mert azt hiszik, hogy ők keresnek annyit, hogy ilyen hallatlanul magas a szén ára.

A bányászok pedig most sem keresnek többet, mint mások, amikor olcsóbb volt a szén, hanem mások nem léteztek ilyen láncolások.

A kormány pedig szépen ölbetett kezekkel nézi a közönség fosztogatását és semmit sem tesz azonkívül, hogy ki adta a bányabárokknak a biztatást a sztrájk letörésére.

Ha egyáltalán eszébe van a kormánynak a szén piacon ren-

det teremteni, akkor először ezeknek a kis haramiáknak kell a körmére koppintani és kényszeríteni őket mindenképen arra, hogy a szénüket tisztességes áron adják és ne éljenek vissza lelketlen módon a szénhiánnyal.

Ezeknek a kis bányáknak a szén termelése nem kerül többbe, mint 2.50-2.80-ba, akkor nagyon elég lenne, ha a szénért 3.50-3.80-at kapnának, még ha tekintetbe vesszük azt is, hogy ők csakis ilyenkor dolgozhatnak. Indokolatlan és lehetetlen állapot hát, hogy 7—8 dolláros szén árakkal uszorászkodjanak.

Dr. BALTHAZÁR REFORMÁTUS PÜSPÖK AZ "AQUITANIA" HAJÓN UTAZIK HAZA.

Dr. Balthazár Dezső debreczeni református püspök, miután a nagyobb amerikai telepeket sorra látogatta, augusztus 22-én az "Aquitania" hajón hazautazik.

Dr. Balthazár püspök az óhazai liberális politika vezére és az üldözött emberek védelmezője.

Itt tartózkodása alatt mindenfelé ünnepelték a népszerű püspököt, aki a debreczeni híres collegium javára gyűjtött segélyalapot.

MAGYAROS IZÜ pipadohány a H. RIPPEN-féle.

The Portsmouth By-Product Coke Co. FREEBURN, KY.

Vasutállomás ..... DELORME, W. VA.
Posta ..... EDGARTON, W. VA.

Termelésünket megnagyobbítottuk és így szükségünk van új emberekre. Magyaroknak különösen szívesen adunk munkát

Gáz, víz nincs a bányában.

Kárunként 1 dollár 5 centet fizetünk.

Szép és jó házaink vannak.

Nálunk régen vannak magyarok, akik otthon érzik magukat és a társaság vezetősége őket nagyon szereti.

A N. & W. fővonalán vagyunk és szálljon le, ha munkára jön DELORME állomáson, onnan csak 5 percnire van a telep a Kentucky oldalon.

(27—30)

LECKIE COLLIERIES COMPANY AFLEX, KENTUCKY.

Ez a társaság régi barátja a magyar bányászoknak. Vannak családok a telepen, akik már 6 év óta nálunk vannak.

Mr. W. S. LECKIE a társaság general managerje a magyar bányászokat különösen kedveli és minden más nemzetiséggel szemben előnyben részesíti őket.

A bánya csak 1 1/2 milenyre van Williamson, W. Va.-tól és kárán lehet oda menni.

Jöjjön munkára készen vagy írjon társaságunknak és biztosítjuk, hogy nyugodt, jó otthonat talál nálunk. Tudunk adni munkát akár nős, akár nőtlensz embereknél.

NEGYVENNYOLC ÓRA ALATT KIDERITETTE

a berlini rendőrség Rathenau német külügyminiszter meggyilkolásának minden részletét és a gyilkosságban résztvevők egyrésze már a rendőrség foglya is volt. Tudták, kik vettek részt a gyilkosság elhatározásában, elkövetésében és akik nem voltak a rendőrség kezén, azokat is üldözték lépcsőről-lépcsőre, míg aztán a földi igazságszolgáltatás elől öngyilkosságban kerestek menedéket a gyilkosok.

A budapesti különítmények lapjai amikor a német külügyminiszter meggyilkolásának hírére ujjongtak örömlükben, hogy ime nem csak Budapesten történnek politikai gyilkosságok — mert az ő hitvány erkölcsük szerint minden büntény, amit a különítményi haramiák elkövetnek csak politikai kielégés — hanem Berlinben is.

Arról természetesen nem írnak hasáboakat, hogy a berlini rendőrség 48 óra alatt napfényre hozta a gyilkosság minden részletét, letartóztatta a gyilkosok egyrésztét, míg Budapesten évek multán is szabadon járnak Somogyi Béla, Bacsó Béla, Cservenka Miklós közmiszt gyilkosai, hogy a többi büntényről ne is szóljunk.

Amikor a választások előtt, Budapesten bombamerénnyel akarták az ellenzéki politikusokat a más világra küldeni, Klebelsberg gróf külügyminiszter állását kötötte hozzá, hogy a tettesek a legrövidebb idő alatt ki lesznek nyomozva és törvény elé állítva.

Azóta hónapok teltek el, de a tettesek még mindig szabadlábban vannak és mindenki ismeri őket, csak az illetékes hatóságok nem.

Klebelsberg gróf azért nem hagyta ott a bársonyszékét, csak épen most miniszteriumot cserélt, a belügyminiszteriumból átment egy másik miniszteriumba.

Közben a kormány nagyon rossz néven veszi, amiért az ellenzék szemére veti, hogy az országban még mindig nincsen közbiztonság. Arra azonban nem gondolnak, hogy megszüntesék végre azokat az okokat, melyek az ellenzéki képviselők jogos megjegyzéseit előidézék.

Gyilkos tiszteket nemzeti hősként ünnepelnek tovább dacára annak, hogy egy bírósági tárgyaláson most már letagadhatatlanul kiderült — amit különben mindenki tudott tárgyalás nélkül is, csak azok nem, akik nem akarták tudni, — hogy a szörnyű orgoványi rablógyilkosságokra Héjjas Iván főhadnagy adott parancsot.

Ő volt az összes gyalázatos rablógyilkosságoknak az értelmi szerzője — részben elkövetője is — és Héjjas főhadnagyot a különítményi lapok nemzeti hősként ünnepelik.

Héjjas főhadnagy meg a bűnsegédei pedig még e tárgyalás után is szabadon vannak és a dunaparti korzón pengetik véres sarkantyujukat. Hát lehet addig egyáltalán közbiztonság, míg ezek a haramiák szabadon vannak? Lehet addig egyáltalán arról beszélni, hogy az országban helyre állt a jog uralma, míg gyilkosok diktálhatnak a kormánynak?

Ha a magyar kormánynak komoly szándéka lenne végre közbiztonságot teremteni, akkor először ezeket a fenevadakat csukná el, ezzel kezdődne el az igazi rend csinálása.

És ha a kormány rendet teremtené, akkor egészen bizonyosan nem ezer koronán felüli értéke lenne Budapesten egy dollárnak, hanem jóval kevesebb, mert a korona értéke szoros kapcsolatban van Héjjas ur hazafias működésével.

A drágaság már szinte elviselhetetlen otthon, a munkájuk után élő embereket elnyeléssel fenyegeti a drágasági hullám, elérkezett hát az utolsó pillanat, hogy a korona zuhanását megállítsák, mert különben az ország odajut, ahol Austria meg Lengyelország vannak.

KÜLFÖLDRŐL HOZNAK SZENET.

Amire az egész sztrájk alatt számítani lehetett, az most már bekövetkezett. A kapitalisták nem nézik tovább az ugynevezett "nemzeti érdeket", hogy mennél kevesebb árút hozzanak be külföldről, hanem megkezdtek az angol szén tömeges behozatalát.

Lehet, hogy most már az ő szemükben az a nemzeti érdek, hogy angol szénrel lássák el az országot, ahelyett, hogy itt végre tisztességes egyezséget köt- nének a szervezett bányászokkal és megindítják az országban a széntermelést.

Az angolországi kikötők amióta az amerikai bányászsztrájk komoly eshetőség kezdett lenni megteltek szénrel rakott hajókkal, melyek azóta vártak, hogy meginduljanak az Egyesült Államok felé.

Miután az országban most már katasztrófális kezd lenni a szén helyzet, az ország kapitalistái megvették az angol szenet és most ezt hozzák az itteni piacra.

Azonkívül azt is hirdetik, hogy nagyobb mennyiségű Francia és német szén is utban van, ehhez azonban kétség fér, inkább az valószínű, hogy a hírek terjesztése körül lappang valami, még pedig az, hogy a bányászok megijedjenek és olyan békét kössenek, a milyen a bányabárokknak tetszene.

Mindenesetre nem valami szép fényt kapnak az angol bányászok, akik így segítik letörni az amerikai bányászok sztrájkját és a kikötő munkásoktól is elvárta volna a bányászszervezet, hogy ne rakkják ki a külföldről érkező szenet.

A sztrájk előtti nagy ígéreteket a nagy szervezetek részéről így foszlanak szét és így maradnak a küzdő bányászok egyedül a porondon.

Amikor Angliában folyt a bányászok sztrájkja láthatták az ottani bányászok, hogy a ka-

pitalistáktól semmi jót nem várhatnak, mégis most azoknak a szolgálatába léptek az Amerikába irányuló nagy szén mennyiség kitermelésével, ahelyett, hogy meztagsadná az export szén bányászását.

A kikötő munkásoknak is kötelessége lenne, hogy tagadják meg a beérkező szén kirakását legalább ezzel segítsék a küzdő bányászokat.

WILLIAMSON FUEL COMPANY WILLIAMSON, W. VA.

Bányáink bent vannak Williamson város területén.

A szén magassága 3 1/2 suktól 4 1/2 sukkig van, jó tető és bottom. Gáz és víz nincs a bányában.

Most nyitunk egy új bányát, amelyikben a szén magassága 5 suknál kezdődik.

Jó fizetést adunk és az embereink szépen keresnek.

General manager Mr. HALSTEAD és a superintendensünk Mr. PERDUE már régen dolgoznak magyar munkásokkal és jó barátai a magyar bányászoknak.

Egy-két jó magyar burdosgazdának jó alkalma volna a pléziükön pénzt keresni, mert 11 szobában tarthatnának burdosokat.

35 MAGYAR Bányász KAPHAT MUNKÁT.

A városban vagyunk, tehát kellemes élet van a plézen. mindenféle szórakozást lehet a városban találni.

(27—34.)

MAJESTIC COLLIERIES CO. MAJESTIC, KY.

Két bányánk van a N. and W. vasut mentén a fővonalról másfél mértföldnyire.

Mindig alkalmaztunk magyar bányászt s magyar bányászaink némelyike 10-12 év óta szolgáltak bányában.

Szükségünk van 20-25 nőtlen és hat családós magyar bányászra, akik tisztességes fizetést és rendes bánásmódot találnak nálunk.

Mr. R. H. HEYSER, a jelenlegi General Superintendent szívesen alkalmaz magyar bányászt, ha arra alkama van.

Jöjjön munkára készen a N. and W. vonalon és szálljon le Cedar, W. Va. állomáson, ahonnan motor-kocsi jár be a telepre.

Bányászokat Keresünk.

Társaságunk egy új bányát vásárolt Pennsylvánia államban 15 percnire egy forgalmas városból, ez a bánya hosszú ideig le volt zárva és most a Union bejegyzésével megkezdjük az átalakítási munkálatokat, építik az új tiplé, tisztítják a bányát, javítják és festik a házakat és minden házba bevezetik a villany világítást. 150 ház van a telepen, abból 110 üres, a telepen van jó iskola és a gyermekeknek szép játszótér, az ivó víz nagyon jó, ha a sztrájkunk vége lesz azonnal megnyitjuk a bányát és megkezdjük a munkát. Olyan bányászokat keresünk, akik hajlandók volnának már most a telepre költözni és ott várnunk be, amíg a sztrájkunk vége lesz és akkor azonnal hozzá foghatnak a munkához. Amíg a sztrájk tart, házbért nem számítunk. Minden házhoz van szép nagy hely bekerítve kertnek.

A SZÉN TISZTA 3 1/2---4 LÁB MAGAS, a tető nagyon jó, víz a bányában nincs és karbájd lámpát használunk. Bővebb felvilágosításért írjon az alábbi címre:

ALEX EGER, BOX 703, BARNESBORO, PA.

A Lilly Land Company zöldség-farmokat és házhelyeket ad el könnyű lefizetésre.

Van egy néhány kitűnő kert-farmunk és házhelyünk Beckley, West Virginiában. Beckley körül van véve teljesen bányákkal és más iparvállalatokkal. Ha érdeklődik a farmok és házhelyek iránt, tessék a Raleigh County Bank fölötti irodánkat felkeresni. Az a bank az, amely előtt a nagy óra van.

Ugyancsak van egy csomó kitűnő zöldség-farm és házhely Princeton, W. Va. városában is. Princetonban van a Virginian vasut központi főműhelye és egy csomó iparvállalat. Ha érdeklik e farmok, keresse fel irodánkat a Princeton Bank fölött.

Ezeket a farmokat és házhelyeket könnyű lefizetésre adjuk el. Körülbelül a vételár 5 százalékát kell lefizetni és havonta két és fél százalékot törleszteni, kamatok nélkül. Ha esetleg elhalna, azonnal átadjuk a földet családjának minden további fizetés nélkül. Elfogadjunk Liberty Bondokat fizetésésképen.

Menjen be Beckley-be vagy Princeton-ba és nézze meg ezeket a földeket és aztán jöjjön be a mi irodánkba. Ha nincs alkalma bemenni és több felvilágosítást kíván, tessék írni princetoni fő-irodánkba.

LILLY LAND COMPANY, PRINCETON, W. VA.

HOWATT KÜLÖN SZERZŐDÉST AKAR

Howatt a kansasi bányászvezér megint kellemtlenkedik a szervezet központjának.

A téli komédiák óta, amikor a kansasiakat sztrájkba vitte a központ akarata ellenére, Lewis elnöknek egyik legnagyobb ellenlétsége és most bosszút akar állni azért, mert felfüggesztették a terület elnökségtől, azzal, hogy külön békét akar a kansasiakkal kötetni.

Az union a téli törvénytelen sztrájk résztvevőit kizárta a szervezetből és most Howatt úgy akarja a szervezetet kényeszeríteni a kizárt emberek visszavételére, hogy folyton azzal fenyegetőzik, hogy ha ezeket az embereket vissza nem veszik, beállítja őket munkába.

Legutóbb gyűlést hívatott Howatt össze, ahol természetesen legnagyobb részt azok jelentek meg, akik követték őt az őszi események idején és itt elhatározták, hogy ők belemennek a munka azonnali megkezdésébe.

Howatt megint nem számol az összébányásztság érdekeivel, csak arra törekszik, hogy Lewis elnöknek kellemtlenkedjen, ha mindjárt nagy kára is van abból a szervezett bányászok összességének.

A télen is ő akarta szétrobantani a szervezetet és akart külön bányászuniókat csinálni, most úgy látszik ismét az a ter-

ve, hogy a külön szerződéssel kapcsolatban elszakadnak a kansasiak az uniontól és ezek-csinál egy ellenuiónt, a melynek természetesen ő lenne az elnöke.

CSALÁDI ÖRÖM.

Nagy öröm költözött nenti Nógrád m. illetőségű Danyi István testvérünk házába Garyben, W. Va. a hatos plézen. Felsége szül. Kaszás Mária két egészséges kisleányt hozott a világra. Julius 16-án a békéscsabai illetőségű Gyebnár Mátyás és neje szül. Detrenko Judit keresztszülők tartották keresztviz alá az újszülötteket a garyi templomban, kik a keresztelésben Erzsébet és Piroška nevet kapták.

ILLINOISBAN KÖZELI BÉKÉT VÁRNÁK.

Illinoisban úgy a bányatulajdonosok, mint a bányászok körében az a vélemény, hogy a kormány biztatásra megindult sztrájkörés hamarosan csődöt mond és akkor hamarosan megfognak egyezni a szemben álló felek.

A bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászokról.

AZ OLÁHOK ELREKVIRÁLTAK EGY MAGYAR TEMPLOMOT.

A kolozsvári minorita templom sorsa.

Nemrégiben Marmaggi bukaresti pápai nuncius, a római Szentsek követe beutazta Erdélyt, hogy tájékozást szerezzen a római katolikus iskolák, templomok helyzetéről. A nuncius látogatásai azonban furcsa körülmények között mentek végbe. A pápa követe még véletlenül sem érintkezhetett a római katolikus magyarokkal. Közigazgatási uton tudtul adták a katolikus hívőknek, hogy a nunciussal való mindenemü érintkezés tilos, sőt megtorlással jár.

Egyedül Kolozsvártól sikerült a magyarságnak a nunciust, a pápai követet megillető módon fogadnia és felvilágosítani őt az erdélyi és magyar elcsatolt területekbeli katolikusokat, főleg iskolai téren ért seregelmeikről.

A nuncius meghallgatta a panaszkodat, de ezt ugylátszik más helyről kapott információk következtében nem vette elég komolyan. Az oláhok rég aspiráltak a Deák Ferenc-utcai minorita-templomra bár ők már 1920-ban megkezdték a gyűjtést egy nagy oláh katedrális felépítésére. A gyűjtőívek for-

gálomba is kerültek nagy számban. Természetesen a magyar bankokat, kereskedőket megtátozták meg a templomépítési akció ürügye alatt közben azonban a gyűjtést vezető urak a pénzt saját céljaikra fecsérték el. Marmaggi nuncius, akinek ugyszólván bekötötték a szemét, a pópát tévesen informálta, aminek látható szomoru következményeképpen a pápa elrendelte, hogy a kolozsvári minorita rendház tulajdonát képező Deák Ferenc-utcai templomot át kell adni az oláhoknak.

Erről a pápa írásban értesítette a minorita-rendet. A minorita-rend mindent megtett, hogy a pópát a szinagyszágról tájékoztassa, Gasparrri bíbornok, pápai államtitkár előtt írásban és előszólván is kifejtették az oláh g. katolikusok méltánytalan kérését.

A kolozsvári görög katolikus egyházközség már két évvel ezelőtt tárgyalást kezdett a minoritákkal, hogy a templomot áruba bocsássák, amit természetesen visszautasítottak. Később már csak bérbé akarták venni ideiglenes használatra, a míg az új oláh templom felépül. Ebbe sem mentek bele.

Az oláhok előbb földöntúvá tették a magyarok százezreit, most pedig a templomból is kiűzik a magyar lelkeket.

Különben a hívek között a templomvétel híre óriási izgalom tört ki. Sokan elhatározták a gazdagabbak közül, hogy személyesen keressék fel a pópát és kérné fogják, hogy a döntését változtassa meg.

FELHÍVÁS.

Felhívjuk az igen tisztelt vevőink és az összes magyar honfitársak becses figyelmét arra, hogy több mint 55 ezer legújabb nemesített tea rózánk, mostanától október hónapig, a legszebb virágzásban lesz és mindenki-nek ajánljuk, hogy ha Painesville felé utazik vagy kirándul, keresse fel ezen szép rózsa telepét.

A Kállay testvérek ugy vasárnap, mint hétköznap készséggel rendelkezésre állanak a látogatóknak és megmutatják az egész rózsa és faiskola telepét, melyen több mint 500,000 fa van, a legnemesebb fenyőfák ból 240 faj és más egyéb szébbnél szebb díszfa látható.

Irodánk Bowhall Roadon van a C. P. and A. Street Car Stop 5.-nél, a káré közvetlen az irodánknál áll meg. Ha autójön Painesvilleből, induljon ki keletnek a Madison avenuen és vagy két mérföldnyire az uttól délre látható egyik fenyő telep-pünk, nagy felirat tábla van az uthoz közel és annak a telep-nek átellenében van a Bowhall Road, azon tessék északra fordulni és irodánk jobbról ott van, ahol a villanyos vonalat eléri.

Tisztelettel

Kállay Testvérek.
Painesville, Ohio.

A SZERVEZETLEN VIDÉKEKEN MEGAKADT A TERMELÉS.

West Virginia szervezetlen vidékének termelését a vasutas sztrájk teljesen megbénította. A vasutak képtelenek vasuti kocsikat adni, úgy, hogy a bánya-k az elmúlt héten nem dolgoztak többet átlag 2 napnál, de volt olyan hely is, ahol csak egy napot dolgoztak.

A szén helyzetre ez egyenesen katasztrófálisan hat, mert hiszen erről a vidékről szállították a legtöbb szenet.

50

centért
sürgönyileg

küldök Magyarországra és Csehszlovákiába minden 1000 koronán felüli kerek összeget. Így feladott pénzküldemények már 3-4 nap alatt kifizetést nyertek.

Kézpénzdollárok küldési díja 3 dollár minden 100 dollár után. — Sürgönydíjára külön 2 dollár küldendő be.

KISS EMIL BANKHÁZA

133 SECOND AVENUE,
NEW YORK

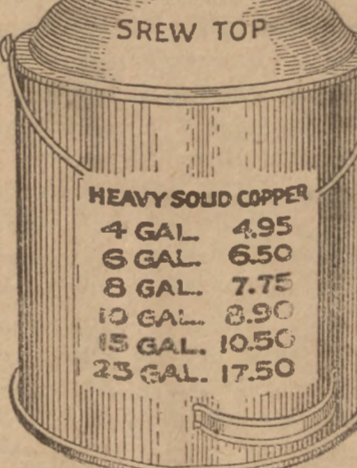
A PESTI MAGYAR KERESKEDEMI BANK KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELŐJE.
A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK KENETEGY IRODÁNAK KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELŐJE.

jó Dohány H. RIPPEN

PORTAGE és vidékének legjobb lepszilárdabb bankja felajánlja szolgálatait önnek. Ne küldje pénztet mindenféle magán bankba, hanem lépjen velünk érintkezésbe. Jó pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk.

FIRST NATIONAL BANK
PORTAGE, PA.

SPECIAL Vörösréz Kannák

Tölcséres kanna

A legkezelemből és legkönnyebben kezelhető tölcéres kanna, garageok részére és házi használatra készítve. A tölcéses karmája öt incs széles, míg a kiomló nyílása fel mecs és csavarfedélvel van ellátva. Levegőtől zártodik, úgy hogy láng nem kaphat bele. Neheze, hideg uton hengerelt rézbel készült. Ehez hasonló minőségben helyi készítésű árért. sehol sem kaphatja meg azt. Ha utánvételre kívánja (C. O. D.) úgy két dollár előleg küldendő a rendeléssel.

Home Manufacturing Co., Dept. F 23. 2650 N. Halsted St., CHICAGO, ILL.

EGÉSZÉGES marad, ha mindig SANYKIT

ÓV SZERT HASZNÁL.
A legújabb felfedezések alapján összeállított győző Hügcso szerekből készített óvszer. Minden patikában, vagy a gyuladás beküldése mellett a címre megrendelhető: — P. O. ellen Box 199, New York City.

CHEVROLET OLCSÓ UTAZÁS

A VILÁG LEGOLCSÓBB TELJESEN FELSZERELT AUTOMOBILJA

\$ 525

Látogasson meg és nézze meg ezen kitünő kárét, melyet szivesen bemutatunk működésben is.

PRÓBÁLJA KI MIELŐTT MEGVESZI!

WILLIAMSON-LEXINGTON CO.

WILLIAMSON, W. VA.

A Court House-val szemben.

MAGYAR TESTVÉREK!

18 éve vagyok köztetek és mindig becsülettel szolgáltalak benneteket.

Ha valamire szükségetek van keressetek fel bizalommal, olcsó árban a legjobb minőségű férfi, női és gyermek ruhákat, kalapokat, cipőket, harisnyákat és mindennemű ruházati cikket kaptok

SCHAEFFER BROS.

MATEWAN, WEST VIRGINIA.

J. G. McGUIRE

BIZTOSITÁSI ÜGYNÖK
FIRST NATIONAL BANK ÉPÜLETÉBEN

LOGAN, WEST VIRGINIA

Csakis elsőrendű cégeket képviselek, akik minden követelést pontosan fizetnek. Többek között ügynöke vagyok a Prudential Life Insurance Company-nak és a North American Accident and Health Insurance Company-nak.

Különös figyelmet fordítunk bányászok bebiztosítására.

HOWARD COLLIERIES CO.

CHATTAROY, WEST VIRGINIA.

Magyar ladolókat keres.

A munka állandó, mert a N. & W. vasutnak szállítjuk a szenet.

Szép házakat adunk nagy kertekkel és szabad le-gelével.

Jó iskola van a telepen. Nagy High School.

Három bányánk van.

Jöjjen munkára készen, vagy írjon felvilágosítást Mr. W. E. DAVIS, Sup. Int.-nek.

A CALIFORNIAI BUDAPESTRŐL RENDELJEN SZŐLLŐT.

A californiai Budapest környékén több, mint huszezer akér szőlőföld van. A legpompásabb szőlőket szállíthatjuk, mint Muscat, Tokay, Riesling, Zinfandel, stb. kocsai számba.

A szőlő szállítványok felül lesznek vizsgálva az állami szőlőinspector által, biztos lehet tehát felőle, hogy jó szőlőt kap. Egy tonnában 2000 font szőlőt küldünk és a boxokat ingyen adjuk hozzá.

A szállítást már augusztus végével elkezdjük és minél hamarabb rendeljen meg a szőlőt annál olcsóbban jut hozzá. — IRJON MÉG MA.

HUNGARIAN GRAPE AND FRUIT CO.

BUDAPEST, CAL. Post Office: FONTANA, CAL.

11.360

MAGYAR CSALÁD SEGÉLYEZÉSE.

Ennyi amerikai magyar családján segített már a Bridgeporton 30 év óta működő "Amerikai Magyar Segélyző Szövetség."

A bridgeporti Szövetség az 6 30 éves működése alatt jóval több mint két és félmillió dollárt

fizetett ki az 6 tagjainak és azok családjainak.

8226 tagot részesített különféle betegségekben, 297 tagot családos segélyben, 81 tagot agykori segélyben s 2156 tag után fizetett haláleseti összeget.

Ezen óriási kifizetések dacára is a legvagyonosabb s legerősebb testülettel küzdött fel magát az "Amerikai Magyar Segélyző Szövetség". Összes vagyon meg haladja a — FÉLMILLIÓ DOLLÁRT. —

A Szövetségnél több mint 60 dollár tartalék jut minden ezer dolláros biztosításra, amennyi egyetlenegy egyetnél sincsen.

A Szövetség megalakított osztályainak száma 364 és jelenleg is működésben van 223 osztály. Ezeken kívül 78 amerikai városban vannak tagjal, ahol nincs osztálya. Ez év június hó végéig 1073 új tag csatlakozott az "Amerikai Magyar Segélyző Szövetség"-hez.

A Szövetség fizet az 6 tagjainak 1000 dollár haláleseti segélyt, napi 1 dollár betegsegélyt, 500 dollár félsegélyt, 500 dollár családos segélyt, ezenkívül teljes végkielégítést.

Amerikai magyarok! Pártoljátok azt az egyetletet, amelyik 11.360 amerikai magyarnak a családját segélyezze.

Legyetek tagjai az "Amerikai Magyar Segélyző Szövetség"-nek!

Cim: HUNGARIAN AID ASSOCIATION
1412 STATE STREET BRIDGEPORT, CONN.

AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG

félévi mérlege, 1922. június 30-án.

AKTIV VAGYON:

Kézpénz a különböző bankokban	\$272,804.94
Értékpapirokba befektetve	142,577.50
Az ingatlan vagyon értéke	70,000.—
Ingtalan betáblázásra kölcsön	1,600.—
War Saving Stampek értéke	830.—
A TISZTA AKTIV VAGYON: \$487,812.44	
Esedékes, de még be nem szedett kamatok:	
Ingtalan kölcsön után	\$ 11.78
Értékpapirok után	4,095.65
Bankbetétek után	4,489.06
\$ 8,596.49	
Irodai felszerelések és berendezések értéke	2,500.—
Cimező gép vételára	600.—
Egyleti felszerelések, jelvények s egyéb ingóságok	950.—
AZ ÖSSZES MEGLEVŐ VAGYON ÉRTÉKE: \$500,458.93	
Árvapénzek, kezelésünkben	\$ 89,804.55
Esedékes, de még be nem folyt kamatok	3,572.16
\$ 93,376.61	
Maradvány:	407,082.32
\$500,458.93	

